

Rakvere Ametikooli õppekava

1-2/23/5 kinnitatud 27.01.2023

Õppekavarühm		Mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika				
Õppekava nimetus		Mootorsõidukitehnik				
		Vehicle technician, level 4				
Õppekava kood EHISes		240002				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskha ridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht (EKAP):		180				
Õppekava koostamise alus:		<p>Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“ ja Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu 20.10.2021.a. otsusega nr 11 kinnitatud kutsestandard „Mootorsõidukitehnik, tase 4“ Kutsestandardi tähis: 12-20102021-2.3.1/11k HTM ministri määrus nr 20, 20.06.2017 “Autoerialade riiklik õppekava”</p>				
Õppekava õpiväljundid:		<p>Pärast õppekava läbimist õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> väärtustab valitud kutset ja eriala, on kursis selle arengusuundadega ning teadlik edasiõppimisvõimalustest ja tööturu suundumustest; töötab iseseisvalt ja eesmärgipäraselt nii tavapärastes kui uudsetes töösituatsioonides, vastutades tööülesannete nõuetekohase ja tähtajalise täitmise eest; viib nõuetekohaselt läbi mootorsõidukite korralist hooldust, lähtudes tööülesandest ning kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid; viib läbi vajalikud hooldus- ja remonditööd sõiduki kehtivatele tehnonõuetele vastavuse tagamiseks, kõrvaldades diagnostika käigus ilmnenud rikked ja puudused vastavalt sõiduki valmistajatehase juhistele; järgib tööülesannete täitmisel töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid, arvestades inimeste ja keskkonnaga enda ümber; on avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös, arendab sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil; mõistab loetud tekste, kasutab erialast sõnavara ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult; suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana; kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks; mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid; mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest; kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks; kasutab digitehnoloogiat oskuslikult ja vastutustundlikult nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel, olles teadlik selle võimalustest, piirangutest, mõjudest ja riskidest. 				
Õppekava rakendamine:		<p>Õppevorm statsionaarne õpe - koolipõhine õpe Sihtrühm Õppe sihtrühmaks on põhiharidusega isikud</p>				
Nõuded õpingute alustamiseks						
Õppima võib asuda põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks						

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud mootorsõidukitehniku eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.		
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid		
Õppe lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse		
Õpingute läbimisel omandatav(ad)		
kvalifikatsioon(id):	Mootorsõidukitehnik, tase 4	
osakutse(d):	Mootorsõidukite kliimaseadmete käitleja, tase 4	
Õppekava struktuur		
1. üldõpingud 30 EKAP		
2. põhiõpingud 115 - 123 EKAP, sealhulgas lõimitud võtmepädevuste õpe 30 EKAP ja praktika 40 EKAP;		
3. valikõpingud 35 EKAP,		
Põhiõpingute moodulid (115 EKAP)		
Autoerialade alusõpingud	10 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> tunneb sõidukite ehituses, hooldusel ja remondil kasutatavaid materjale ja nende omadustest lähtuvaid valikupõhimõtteid on kursis töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõuetega, oskab tegutseda tööõnnetuse korral ja anda esmaabi mõistab sõidukite, nende töö- ja lisaseadmete ehituse ja arengutrendide seoseid ühiskonna, materjalide ja tehnoloogia arenguga omab ülevaadet mootorsõidukite hoolduseks ja tehnilise seisukorra taastamiseks vajalikest kompetentsidest ning tööülesannete täitmisel kasutatavatest tehnilisest normdokumentidest eristab autode hooldusel ja remondil kasutatavaid töövahendeid ning tunneb nende mehhaanika-, pneumaatika-, hüdraulika- ja elektrotehnika- seaduspärasustel põhinevaid tööpõhimõtteid
Mootorsõiduki elektriseadiste ja mugavussüsteemide hooldus ja remont	10 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> hindab sõiduki elektriseadiste ja mugavussüsteemi osade tehnilise seisundi vastavust tootja juhendites toodud nõuetele, kasutades sobivaid töövahendeid ja -võtteid (sh mõõtmisvahendid/mõõtevahendid) töötab järgides töökultuuri, energia- ja keskkonnasäästliku, ohutu ning efektiivse töö põhimõtteid, tulles toime tava- ja muutuvates olukordades hooldab volituste piires sõiduki kõrgepingesüsteemi seadiseid ja nende komponente vastavalt tööülesandele ja tootja juhisele, kasutades sobivaid materjale ja tehnoloogiat omab ülevaadet mootorsõiduki elektriseadiste ning mugavussüsteemide ehitusest, tööpõhimõtetest, ühendusviisidest (sh kasutatavatest andmeedastusvõrkudest) ja ohutusnõuetest nendega töötamisel hooldab ja remondib sõiduki elektriseadiseid ja mugavussüsteeme ning nende komponente vastavalt tööülesandele ja tootjajuhisele kasutab tööülesande täitmisel vajalikke infotehnoloogilisi vahendeid, andmebaase, tehnilist dokumentatsiooni
Mootorsõiduki juhiabisüsteemide ja turvaseadiste hooldus ja remont	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> vahetab sõiduki juhiabisüsteemide komponente ja pürotehnilisi passiivohutusseadiseid vastavalt tootja juhisele, arvestades nende ehituse ja tööpõhimõtetega hindab juhiabisüsteemide ja turvaseadiste tehnilist seisukorda kasutades asjakohaseid diagnostikaseadmeid ja

		<p>tootja juhiseid</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab ülevaadet mootorsõidukite juhiabisüsteemide ja turvaseadiste ehitusest ja tööpõhimõttest • töötab vastutustundlikult, järgides töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid juhiabisüsteemide ja turvaseadiste hooldusel ja remondil • uuendab tarkvara ja seadistab juhiabisüsteemi, vastavalt tootja juhistes etteantud parameetritele
Mootorsõiduki juhtimisseadmete ja veermiku hooldus ja remont	10 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • viib läbi juhtimisseadmete ja veermiku hooldus- ja remonditööd nende tehnilise seisundi nõuetee vastavuse tagamiseks vastavalt tööülesandele ja tootja juhistele, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • töötab vastutustundlikult, järgides juhtimisseadmete ja veermiku hooldus ja remondil töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid • seadistab juhtimisseadmed ja veermiku tootjapoolsetest juhistest lähtudes, kasutades asjakohaseid stende, töövahendeid ja -võtteid • omab ülevaadet erinevate mootorsõidukite juhtimisseadmete ning veermike ehitusest, tööpõhimõttest ning nende tehnilisele seisundile, hooldusele ja remondile esitatavatest nõuetest • hindab juhtimisseadmete ja veermiku erinevate osade tehnilise seisundi vastavust tootja juhendites toodud nõuetele, kasutades sobivaid töövahendeid ja -võtteid (sh digitaalsed seadmed ja mõõtevahendid)
Mootorsõiduki jõuülekandesüsteemide hooldus ja remont	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • töötab vastutustundlikult, järgides sõidukite jõuülekandesüsteemi hooldusel ja remondil töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid • omab ülevaadet mootorsõidukite erinevate jõuülekandesüsteemide ehitusest, tööpõhimõttest, nende hooldusele ja remondile kehtestatud nõuetest • remondib sõiduki jõuülekandesüsteemi, arvestades tööülesannet ja tootja juhiseid ning tehnoloogiat • seadistab jõuülekandesüsteemi vastavalt tootja ettenähtud nõuetele, kasutades asjakohaseid meetodeid ja töövahendeid (sh digitaalseid) • hindab edasise töö kavandamiseks jõuülekandesüsteemi tehnilist seisukorda, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid
Mootorsõiduki kere ja sisustuse hooldus ja remont	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • osandab ja koostab remondijuhistest lähtudes sõiduki kere, sisustuse ja pealisehituse detailid remondi- ja hooldustööde tegemiseks • hooldab sõiduki sise- ja välispindu, kasutades sobilikku tehnoloogiat ja materjale ning arvestades kemikaalide mõju mootorsõidukite ehituses kasutatavatele materjalidele ja keskkonnale • omab ülevaadet sõiduki kere ja sisustuse hooldamisel ja remondil kasutatavatest materjalidest, töövahenditest ja nende valikupõhimõtetest • puhastab ja peseb sõiduki sise- ja välispinnad kasutades sobivaid materjale ja tehnoloogiat • taastab kere, sisustuse ja pealisehituse vigastatud kinnituselemente, kasutades asjakohast tehnoloogiat, töövahendeid ja -võtteid

		<ul style="list-style-type: none"> • töötab vastutustundlikult, järgides töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid sõiduki kere ja sisustuse hooldusel ja remondil
Mootorsõiduki kliimaseadmete hooldus, remont ja külmaine käitlemine	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • arvestab kliimaseadmete hooldusel ja remondil ning külmainete käitlemisel töötervishoiu, töö ja keskkonnaohutusnõudeid • hindab mootorsõidukite kliimaseadmete tehnilise seisundi vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele, kasutades asjakohaseid töövahendeid • vahetab sõiduki kliimaseadmete komponente ja käitleb külmaaine mahuteid, järgides keskkonnaohutusele sh külmaaine käitlemisele õigusaktides sätestatud nõudeid • hooldab sõiduki kliimaseadmeid, järgides õigusaktides sätestatud nõudeid keskkonnaohutusele ja gaaside käitlemisele külmaaine koguse piiranguga seadmes kuni 3 kg • töötab vastutustundlikult, järgides fluoritud kasvuhoonegaaside ja alternatiivsete külmaainete käitlemisel õigusaktides toodud nõudeid • omab ülevaadet mootorsõidukite kliimaseadmete ehitusest, tööpõhimõttest, nende tehnilisele seisundile, hooldusele ja remondile erinevate õigusaktidega kehtestatud nõuetest
Mootorsõiduki korraline hooldus	10 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • töötab vastutustundlikult, järgides sõiduki korralise hoolduse tegemisel töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid • viib läbi sõiduki korralise hoolduse vastavalt tööülesandele ja sõiduki tootja juhistele, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • analüüsib oma tegevust tööülesannete täitmisel • selgitab tootja juhiste alusel välja sõiduki tehnilise seisukorra, kasutades asjakohaseid töövõtteid, diagnostikaseadmeid ja erialaseid andmebaase
Mootorsõiduki mootori hooldus ja remont	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • hindab mõõtmise teel mootori tehnilise seisundi vastavust tootja juhendites toodud nõuetele, võimalike rikete ja puuduste tuvastamiseks • omab ülevaadet mootorsõidukitel kasutatavate mootorite liigitusest, ehitusest ja tööpõhimõtetest ning kasutatavatest energiaallikatest • hooldab tootja juhiste kohaselt mootori elektroonilisi juhtimissüsteeme, täiturseadiseid ja mehaanilisi agregate, kasutades asjakohaseid materjale, töövahendeid ja -võtteid • remondib sõiduki mootorit vastavalt tööülesandele ja tootja juhisele, kasutades asjakohaseid materjale ja tehnoloogiat • töötab vastutustundlikult, järgides sõiduki mootori hooldusel ja remondil töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid
Praktika	40 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab etteantud kvaliteedinõudeid • planeerib oma tegevuse meeskonna liikmena tööülesande täitmiseks, järgides ettevõttes väljakujunenud töörutmi • viib läbi nõuetekohaselt mootorsõidukite/maisnate korralist hooldust, lähtudes tööülesandest ning kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • dokumenteerib tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt kasutades digitehnoloogiat, erinevaid rakendusprogramme ja erialast sõnavara

		<ul style="list-style-type: none"> • viib läbi vajalikud hooldus ja remonditööd sõiduki/masina kehtivatele tehnonõuetele vastavuse tagamiseks, kõrvaldades diagnostika käigus ilmnenud rikked ja puudused vastavalt sõiduki valmistajatehase juhistele • arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust
Õpitee ja töö muutuv keskkonnas, tase 4	5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid • mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ja võimalusi • kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses • mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama
Üldõpingute moodulid (30 EKAP)		
Keel ja kirjandus	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses • arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal • koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena teabe- ja ilukirjandustekste ning teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates • loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid • väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga • tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega
Kunstiained	1.5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga • analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse • kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks • eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid • väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse
Loodusained	6 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel • mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel • mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritsevakeskkonna mõjust inimese tervisele • leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel
Matemaatika	5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust • kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru

		<p>erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest</p> <ul style="list-style-type: none"> • seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi • esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult • kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel
Sotsiaalsed	7 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist • omab arusaama erinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust • mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi • hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu • teab elu ja tervist mõjutavaid ohte erinevates kriisisituatsioonides, oskab ohutult käituda ning teisi abistada
Võõrkeel	4.5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti • kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga • kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega • mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel • on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid
Valikõpingute moodulid (40 EKAP)		
Alusteadmised väikemasinatest	2 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane suudab nimetada erinevaid väikemasinaid. Teab nende ehitust, liigitust ning nendele esitatud tehnilisi nõudeid. Tunneb väikemasinate ja mootorite hoolduse, diagnoosimise ja remondi tehnoloogiaid. • Hooldab ja remondib erinevaid väikemasinaid
Elektri- ja hübriidautod	2 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb elektri- ja hübriidautode ehitust ja tööpõhimõtet; teab elektri ja hübriidautode hooldamisel ja remondil kasutatavaid ohutusnõudeid; mõõdab ja salvestab elektrisignaale, hooldab ja vahetab elektri- või hübriidauto komponente
Keevitus- ja tuletööde teostamine/AL	5 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollib keevitusseadmete töökorrasolekut ja teeb ettevalmistused ohutuks keevitustööks. • Puhastab keevitatavad pinnad. • Tunneb erinevate materjalide tuleohtlikkust ning erinevate keevitusgaaside omadusi ja kasutusstarbeid. • Valib antud tööks sobiva keevitusviisi, häälestab kasutatavad seadmeid ning sooritab keevitustööd korrektselt, järgides ohutusnõudeid.

		<ul style="list-style-type: none"> • Hindab keevise kvaliteeti ja järeltöötamise vajadust ning järeltöötleb keevisõmblused.
Mootorsõiduki seadmete ja süsteemide tööparameetrite mõõtmised	10 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • omab ülevaadet erialastest andmebaasidest ja nende kasutamise võimalustest mootorsõiduki veaotsingu läbiviimisel • viib läbi mootorsõiduki seadmete ja süsteemide tehnilisi ja elektrilisi mõõtmisi, kasutades oskuslikult asjakohaseid seadmeid ja töövahendeid • kontrollib mootorsõiduki seadmete ja süsteemide seadistuste vastavust tootja andmetele ja selgitab välja kõrvalekalded mootorsõiduki seadistustes • tuvastab sõiduki mootori, jõuülekanne, veermiku ja juhtimisseadmete diagnostika käigus kogutud andmete analüüsi põhjal mootorsõiduki rikke tekkepõhjused • dokumenteerib tehtud tööd vastavalt etteantud nõuetele, kasutades digitehnoloogiat ja asjakohast rakendustarkvara
Mootorsõidukite elektroonika	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • liigitab mootorsõidukite elektri- ja elektroonika-seadiseid ning selgitab nende otstarvet • tunneb aktiiv- ja passiivsete turvaseadiste ehitust ja tööpõhimõtteid • tunneb mootorielektronika ehitust ja tööpõhimõtteid • tunneb jõuülekanne elektroonika ehitust ja tööpõhimõtteid • tunneb veermiku- ja juhtimisseadmete elektroonika ehitust ja tööpõhimõtteid • tunneb siinivõrkude ehitust ja tööpõhimõtteid
Mootorsõidukite gaasiseadmed	2 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab gaasiseadmete liigitust, üldehitust ja tööpõhimõtet annab ülevaate gaasiseadmete ja tema komponentide hooldusel ning remondil kehtivatest nõuetest; • hooldab koos pädeva juhendajaga sõidukite gaasiseadmeidvajadusel vahetab ja remondib koos pädeva juhendajaga gaasiseadmeid; • järgib oma tegevuses õigusaktides sätestatud tööohutuse ja keskkonnaohutuse nõudeid
Mootorsõidukite informaatika	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb süsteemi- ja rakendustarkvara erinevusi • kasutab baastasemel kontoritöö tarkvara • paigaldab, häälestab ja hooldab juhendite alusel transporditehnika IT seadmeid, lähtudes protsessi eesmärgist • seadistab vastavalt juhendile transporditehnika IT programmeeritavad kontrollid
Mootorsõidukite ja nende varuosade müük	2 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb sõidukite ja varuosade hulgi-, jaemüügi ning E-kaubanduse korraldust • selgitab turunduse põhimõtteid • leiab vajaliku info toote kohta ja kirjeldab seda • mõistab logistika ja laomajanduse korraldust
Mootorsõidukite järelteeninduse korraldamine	2 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • teenindab ja nõustab kliente vastavalt ettevõttes kehtivatele nõuetele • hindab sõiduki seisundit ja koostab vastavalt sellele remonttööde eelkalkulatsiooni koos materjalide maksumusega • järgib ettevõttes kehtivaid garantii-tingimusi, selgitab neid kliendile • planeerib ja valmistab ette tööde teostamise etapid • hindab teostatud tööde kvaliteeti lähtudes autotootja nõuetest
Plastdetailide töötlemine ja	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb autoehituses kasutatavaid plaste;

remont		<ul style="list-style-type: none"> • valib sobiva remonditehnoloogia, tehes kindlaks vigastatud detaili plasti liigi ja vigastuse suuruse; • remondib plastdetailid, järgides ohutusnõudeid ning kasutab vajalikke isikukaitsevahendeid korrastab töö lõppedes töökoha ja kasutatud tööriistad koheselt; <ul style="list-style-type: none"> • ladustab utiliseeritava plasti vastavalt ettevõtte sisekorraeeskirjale
Riigikaitse	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • 1) Tunneb kaitseväeteenistuse põhialuseid, sh on omandanud esmase ettekujutuse ajateenistusest ning Kaitseliidust ja selle eriorganisatsioonidest ning teab ja väärtustab kaitsevälase elukutset; • 2) On Eesti riigile lojaalne kodanik, järgib demokraatlikke väärtusi ning on vajaduse korral valmis Eestit kaitsma; • 3) tunneb sõjaajaloo, sh Eesti sõjaajaloo tähtsamaid sündmusi ja nende mõju ning tagajärgi ühiskonna arengule ja oma lähedastele; • 4) teab ning analüüsib peamisi aktuaalseid rahvusvahelisi probleeme ja nende mõju Eesti ühiskonnale ning NATO kollektiivse kaitse põhimõtet; • 5) leiab ja kasutab vajaduse korral riigikaitse puutuvat olulist infot, sh Eesti riigikaitse üldist korraldust reguleerivaid õigusakte; • 6) tunneb rivilise liikumise, relvaõppe, sh ohutuse põhialuseid, oskab käituda kriisiolukordades • 7) orienteerub iseseisvalt maastikul kaardi ja kompassiga, arvestades keskkonnakaitse põhimõtteid ning norme; • 8) tegutseb meeskonna koosseisus kaaslas abistavalt ja toetaval
Sõiduki tehnonõuded ja tehnonõuetele vastavuse kontrollimine	3 EKAP	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb sõidukite tehnonõuetele aluseks oleva „Liiklusseaduse“ osa • selgitab määrustes kasutatavaid lühendeid ja mõisteid; • annab ülevaate sõidukite jaotusest kategooriatesse ja klassidesse; • annab ülevaate teeliikluses osaleva sõiduki ja tema varustusele esitatud nõuetest; • annab ülevaate mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise korrast; • kirjeldab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimusi ja korda; • teostab sõiduauto tehnokontrolli

Valikõpingute valimine:

Õpilasel on kohustus valida valikmooduleid 35 EKAP-i ulatuses ning õigus valida vaikumooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjast sätestatud korras

Lõpueksami lühikirjeldus:

Lõpueksam koosneb kahest osast:

1) Kirjalik valikvastustega test, mille sooritamisel saab õpilane võimaluse minna sooritama praktilist tööd. Kui kirjaliku testi tulemus oli negatiivne, siis praktilist tööd sooritama ei pääse ja õpilane tuleb järeleksamile.

2) Praktiline töö koosneb kolmest ülesandest: 1) Elektritöö 2) Hooldus ja kliimaseadme käitlemine 3) Veermik.

Läbivaid kompetentse hinnatakse kõigi ülesannete raames. Kui õpilane ei soorita praktilist tööd, siis tuleb tal teha seda uuesti. Kirjalikku testi enam tegema ei pea.

Lõpueksamile saab õpilane, kes on läbinud õppekava täies mahus.

Praktika kirjeldus:

Õpetusega taotletakse, et õppija täidab töökeskkonnas juhendaja juhendamisel õppekava õpieesmärkidele vastavaid töö- ja õppeülesandeid, kinnistab teoreetilisi teadmisi ja täiendab praktilisi oskusi ning kujundab hoiakuid

Spetsialiseerumised

Sõiduautotehnik, tase 4

Õppekava kontaktisik

Janek Pukka, janek.pukka@rak.ee

Märkused:

Moodulite rakenduskava on kättesaadav:

Moodulite rakenduskava on kättesaadav: <https://www.rak.ee/mootorsoidukitehnik>